

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De morte ananie [et] saphire. ca. xxij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

qz cum iesu viderat eos: z qa p̄sens erat cuz
eis que sanauerat nō poterant cōtradocere,
Nota q̄aliā hic habem⁹ etymologiā huius
nois idiota q̄s ab isidoro. Nam fm̄ isidorū:
idiota d̄r: q̄si dimissus ab aurib⁹. idi enim d̄i
sio. ora auris interpretat: vt dicat: idiota q̄i d̄i
uisus ab intellectu. s̄. fati⁹. S; fm̄ etymo
logiam q̄ hic ponit: dicit idiota q̄si ab idioma
te. Dicit sunt ḡ idiote: q̄si contenti solo idio
mate lingue sue hebreę quā satis nouerāt: z
nihil aliud. Iusserūt at̄ eos foras extra cōci
lium secedere: z p̄ferebant adinuicē dicētes.
Quid faciem⁹ hoib⁹ istis. Manifestū ē m̄
raculuz qd̄ fecerūt: negare nō possum⁹. sed ne
ampli⁹ diuulgē cōminemur eis ne vltra lo
quant in noie h̄ vlli hoim̄. Et vocātes eos
denūciauerūt eis ne oino loquerent⁹ vel do
cerent in noie d̄ni iesu. Ad quos pet⁹ z io
annes Vos ipsi iudicate: an pot⁹ obediēdū
sit deo p̄cipienti: an vobis p̄hibentib⁹. q. d.
Erratis p̄hibētes q̄ de⁹ p̄cepit: nec estis au
diēdi. Ubi ei supior p̄cipit z inferior p̄radi
cit: nō est audiēd⁹ inferior. Nō possum⁹ q̄
vidimus z audiuim⁹ nō loqui. At illi cōmi
nantes dimiserūt eos: nō audentes man⁹ in
eos inūcere. p̄pter pplm̄ Dimissi autē redierūt
ad suos in sion: z annūciauerūt q̄nta eis p̄n
cipes sacerdotuz z seniores dixissent: z quō
eis respōderāt. Qui cū audissent vnamitē
leuauerūt vocē dicētes. Dñe q̄ fecisti celū et
terrā mare z oia q̄ in eis sunt: q̄ in spiritu san
cto p̄ os dauid p̄is nostri pueri tui dixisti.
Quare si emuerūt gētes: z ppli meditat⁹ sunt
inania. Astiterūt reges terre: z p̄ncipes p̄ue
nerūt i vñū aduersus d̄nū z aduersus chri
stū ei⁹. Cōuenērūt ei in ciuitate ista aduersus
p̄ncēz tuū iesum quem misisti herodes z p̄s
latus cum regib⁹ z p̄plo israhel facere: que ma
nus tua z p̄siliuz tuū decreuerūt fieri. Nūc
domine respice in m̄inas eozuz: et da seruis
tuis cū omni fiducia loqui verbū tuū. Nota
qz de h̄ verbo solet frēq̄nter opponi: cōue
nerunt herodes z pilat⁹ facere q̄ man⁹ dei z
p̄siliū decreuerūt fieri. s; adbere duob⁹ ver
bis facere fieri: qz reuera ipsi cōuenērūt ad ex
ercendā prauā actionē. De⁹ decreuit fieri il
lam passionē: qz actio illoz fuit praua pas
sio bona. Cū autē orassent motus est loc⁹ in
quo p̄gregati erāt: z itez missus est sp̄s san
ctus: z repleti spiritu sancto loq̄bant⁹ p̄bum
dei cum fiducia.

De mutua charitate inter apostolos.
Caplm̄. XXI.

De multitudinis

e credētū erat cor vñū z aia vna
Nec quisq̄ eoz que possidebat
aliqd̄ suū esse dicebant: sed erāt illis omnia
cōmunia. z gratia magna erat in omnib⁹ il
lis Necq̄ ei q̄s egens erat inter illos. Quot
quot autē erant possessores domozum aut
agrozum vendebant: z ponebant precia ans
te pedes apostoloruz. Diuidebat autē sim
gulis prout cuiq̄ opus erat Tunc ioseph q̄
cognominat⁹ est barnabas ab apostolis: qd̄
interpretat⁹ filius consolatiōis. leuites. cypri
us genere: cū haberet agrū vendidit illum:
z posuit p̄cium ante pedes apostoloruz. Ans
de cum dixisset leuites: ne videret non habe
re p̄rium: quia leuite non habebant heredi
tatez in terra: additū est Cyprius genere: vt
ostenderet natus in dispersiōe z inter genti
les: z ideo licebat ei p̄riū habere. S; ē ad
herendū p̄bo Bede iup hūc locū: z tenendū
hūc fuisse socium pauli. nō illū q̄ cum mar
thia statū est: quādo cecidit fors sup̄ mar
thiam. z quidā arbitrant⁹ vt d̄r Beda: m̄
intuentes: qz h̄ barnabas appellat⁹. i. fili⁹ p̄so
latiōis. ille barfabas. i. fili⁹ q̄etis interpretat⁹.
Uñ Lucas nois interpretatiōez sciēter addit:
dit: vt hui⁹ ad illū differentia insinuaret.

De morte ananie z saphire. Ca. XXII.

Ir autez quida

v nomine ananias cū saphira vro
re sua voluit eē in collegio iusto
rū vt haberet necessaria vite sine labore: ita
lucratiue voluit sibi adq̄rere p̄bendā. Et cū
vouisset totū p̄cium agri venditū ponere ans
te pedes apostoloruz: non soluens votuz: de
fraudaui de p̄cio agri conscia vrozē sua me
diam partē sibi reseruans: reliquā ad pedes
apostoloruz ponens. Nō statim petrus p̄u
dens in sp̄itu ait. Anania: cur tentauit sa
thanas cor tuum mentiri te sp̄s sancto Cur
fraudaui de p̄cio agri. Nō es mentit⁹ homi
nibus: sed deo qui scrutat⁹ corda: z perdit o
mnes qui loquunt⁹ mendaciū. Audite h̄
anantias cecidit: z expirauit. Ubi notanduz
qz licz in euāgelio d̄ns d̄scerit. Qui te p̄cu
serit in maxillam dexterā: p̄be ei z aliā. tamē
in primitiua ecclia quōq̄ exercuit vindictā.

Actuum apostolorum

Qui enim primo promulgant leges: solent ad eas faciendas graues vindicte exerceri vt rigo re promulgare legi sanctas seueritas vindicte. Tunc in initio legis nascens pro collectioe ligno rum in sabbato lapidabat homo. In initio sacerdotum duo filii aaron igne consumpti sunt pro oblatione igne alieno. Sic ananias defraudans de pretio agrum corruit et expirauit pro peccato. Tunc in initio legis nascens pro collectioe ligno rum in sabbato lapidabat homo. In initio sacerdotum duo filii aaron igne consumpti sunt pro oblatione igne alieno. Sic ananias defraudans de pretio agrum corruit et expirauit pro peccato. Tunc in initio legis nascens pro collectioe ligno rum in sabbato lapidabat homo. In initio sacerdotum duo filii aaron igne consumpti sunt pro oblatione igne alieno. Sic ananias defraudans de pretio agrum corruit et expirauit pro peccato.

De signis que fiebant ab apostolis.

Capitulum XXIII.

Er manus autem

apostolorum fiebant signa et prodigia multa in plebe: et erant omnes unanimiter in porticu salomonis. Nemo autem infidelium audebat se fecte contingere illis: quia terribili erant exemplo ananie. Et agebat in domino credentium multitudo, et ponebat in plateis infirmos in lectulis et grabatis: ut veniente petro umbra illius corporis obumbrati liberarentur ab infirmitatibus suis. Quia petrus presulegiatus erat in miraculis: et maiora legitur fecisse quam christus. Et vide quia grabatus prope dicitur lectisternium pauperum: in quo nihil corpori substernitur: sed tantum supponitur capitulum substramentum. Et sic debet productus: quod est verus

De incarceratione apostolorum
Capitulum XXIII.

turgens autem prin

ceps sacerdotum: et saducei repleti sunt zelo: et intulerunt manus in apostolos et posuerunt eos in publica custodia. Id est in carcere. Nota quod cum supra dictum sit plura liter principes sacerdotum. hic dicitur singulariter, quia forte vnus eorum mortuus erat scilicet annas. Vide quoque quia saducei dicitur: quasi seducei. a sedech quod interpretatur iusticia. unde melchisedech quasi rex iusticie. Turpabant enim sibi nomen iusticie cum essent iniusti. Vel dicitur sicut saducei a sadoch sacerdote: ad quem translatus salomon sacerdotium ab abiatbar: quod gloriabatur se esse de genere eius. Ipsi consueverant principibus sacerdotum in persecutione apostolorum: quod predicabant resurrectionem quam ipsi negabant.

Quo per angelum de carcere sunt educti.

Capitulum XXV.

Angelus autem do

minum per noctem aperiens ianuas carceris: et educens eos dixit Iter loquimini in templo plebi omnia verba vite huius: scilicet vite christiane, quod addere non fuit necessarium: quia iam famosa erat secta christianorum. Non est autem intelligendum angelum aperuisse ianuas carceris. Sed quod dicitur est. Apertus: sic accipiendum est: ac si diceret. Ita eos educens ac si ianue essent aperte. Credendum enim est iuxta quod tradunt sancti: clausis ianuis eductos esse de carcere: quod factum est ad eorum confirmationem et iudeorum confutationem. Nam quomodo hesitauit thomas christum in carne et ossibus clausis ianuis ad discipulos intrasse: cum seipsum viderat clausis ianuis de carcere eductum esse. Iudei quoque dicentes corpus christi furto sublatum de monumento: quod furto diceret apostolos eductos esse de carcere clauso. Iuxta preceptum angeli apostoli intraverunt diluculo in templum: et docebant plebem: quod preceperat angelus ut predicarent in templo: scilicet in loco celeberrimo: et a sacerdotibus frequentato.

Quomodo obstupuerunt illis eductis
Capitulum XXVI.

Quiens autem

principes sacerdotum et qui cum eo erant conuenerunt concilium ut delibera